

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 50/2012-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť V. S., zastúpeného advokátkou Mgr. R. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 12 C 171/2008 a sp. zn. 11 C 215/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 12 C 171/2008 a sp. zn. 11 C 215/2009 p o r u š i l základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Trenčín **p r i k a z u j e** , aby vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 171/2008 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. V. S. **p r i z n á v a** primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Trenčín **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 50/2012-25 z 21. júna 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť V. S. (ďalej len „s'ťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 12 C 171/2008 a sp. zn. 11 C 215/2009 (ďalej aj „napadnuté konania“).

1.1 Zo s'ťažnosti vyplynulo najmä, že s'ťažovateľ podal 21. júla 2008 na okresnom súde tri žaloby „*o určenie povinnosti na vypočítanie majetkových podielov z transformácie družstva a vydanie družstevných podielových listov*“.

Sťažovateľ namietal, že okresný súd v týchto konaniach „robí zbytočné súdne prietahy, vo veci neefektívne koná okrem iného aj tým, že vec zbytočne rozdeľuje a vedie ju pod tromi spisovými značkami: 12 C/171/2008, 11 C/215/2009, 21 C/356/2010 aj napriek tomu, že sa jedná o tú istú vec a u toho istého odporcu. Takto mi zbytočne vyrubuje trovy konania v nových rozdelených konaniach, dokonca nejaké trovy za dovolanie, ktoré som nepodal.

Keď navrhujem súdu o vzájomné spojenie vecí v zmysle § 112 Občianskeho súdneho poriadku, tak o tomto návrhu súd nerozhoduje.

Keď vo veci vedenej pod sp. zn.: 21 C/356/2010 zo dňa 12.04.2011 som podal odvolanie zo dňa 11.05.2011, ktoré bolo odoslané Poštou T. dňa 12.05.2011, tak toto odvolanie nebolo súdom akceptované a vec podľa odpovede predsedníčky Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 29. júna 2011, Spr 2077/2011 bola právoplatne skončená rozhodnutím dňa 12. apríla 2011 uznesením o zastavení konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21. mája 2011.

Po mojom nesúhlase s odpoveďou na sťažnosť zo dňa 29. júna 2011, číslo: Spr 2077/2011, mi bola dňa 31.08.2011 doručená Odpoveď predsedníčky súdu zo dňa 05. augusta 2011, v ktorej mi okrem iného bolo oznámené, že spis sp. zn.: 21 C/356/2010 je založený v príručnom archíve a mnou spomínané odvolanie sa v spise nenachádza.

Predsedníčka súdu v horeuvedenej odpovedi okrem iného uvádza: Nečinnosť súdu bola v období od podania návrhu do septembra 2010, kedy bolo rozhodnuté o zastavení konania v časti o zaplatenie sumy vypočítanej podľa transformačného projektu. Vzhľadom na predchádzajúcu nečinnosť upozorňujem zákonnú sudkyňu na povinnosť konať vo veci plynulo a bez zbytočných prietahov...

Do dnešného dňa som neobdržal žiaden dokument o konaní vo veci.

... je nesporné, že Okresný súd v Trenčíne svojim postupom vo veci porušuje základné právo upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy a ľudské právo upravené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že Okresný súd v Trenčíne od podania návrhu žaloby zo dňa 21.07.2008 do dnešného dňa právoplatne nerozhodol, hoci od podaného návrhu žaloby uplynula lehota troch rokov a takmer 7 mesiacov, vyvoláva u mňa dlhodobý stav právnej neistoty, ktorý napriek využitiu dostupných právnych prostriedkov nápravy naďalej trvá.

Predmet namietaného konania pritom nie je právne ani fakticky tak zložitý, aby objektívne podmieňoval dlhšiu dobu na prípravu rozhodnutia.

Napriek tomu, že zabezpečenie pomoci je v rukách štátu – Okresného súdu v Trenčíne, tento bez primeraných dôvodov nekoná resp. nekoná primerane k svojim možnostiam a okolnostiam tohto prípadu, keď koná tak neefektívne, následkom čoho je spôsobované pretrvávajúce protiprávneho stavu.

Včasné rozhodnutie Okresného súdu v Trenčíne v predmetnom konaní by odstránilo stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádzam, čo je aj podľa rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky účelom základného práva na prerokovanie veci efektívne a bez zbytočných prieťahov...

Nečinnosťou a neefektívnym konaním súdu som utrpel finančnú majetkovú a aj nemajetkovú ujmu. Ak by súd včas rozhodol, došlo by u mňa k podstatnému zlepšeniu mojej zlej finančnej situácie, keďže som poberateľom nízkeho starobného dôchodku bez ďalších príjmov, okrem toho som osoba zdravotne ťažko postihnutá s potrebou sprievodcu, k čomu vlastným bez obmedzenia preukaz ZŤPS...

Dlhodobý stav právnej neistoty spôsobuje u mňa veľkú psychickú záťaž následkom čoho som sa musel ambulantne liečiť u psychiatra.

Vzhľadom na odstup od podania návrhu žaloby na súd a primeranej lehoty, v ktorej mal súd o tomto návrhu rozhodnúť, možno celkovú majetkovú a aj nemajetkovú ujmu stanoviť na sumu 20.000.- Eur. “.

1.2 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Trenčíne v konaní pod sp. zn.: 12 C/171/2008, sp. zn. : 11 C/215/2009... porušil základné právo V. S. na prerokovanie veci efektívne a bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Trenčíne prikazuje, aby v konaniach pod sp. zn.: 12 C/ 171/2008, sp. zn.: 11 C/215/2009... konal efektívne a bez zbytočných prieťahov.

3. *V. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20.000.-Eur, ktoré mu je Okresný súd v Trenčíne povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Okresný súd v Trenčíne je povinný zaplatiť advokátovi trovy právneho zastupovania pred ústavným súdom.*“

2. Ústavný súd umožnil obom účastníkom konania, aby sa písomne vyjadrili k prijatej sťažnosti.

2.1 *Predsedníčka okresného súdu nevyužila svoje právo zaujať písomné stanovisko k prijatej sťažnosti, vo svojom prípise sp. zn. Spr 785/2012 z 24. augusta 2012 však uviedla, že „netrvám na tom, aby sa v hore uvedenej veci konalo ústne pojednávanie pred ústavným súdom“.*

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom liste z 10. septembra 2012 tiež oznámila ústavnému súdu, že *„netrváme na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie“*. Okrem uvedeného si uplatnila trovy právneho zastúpenia pre sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

A. Priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 171/2008

Dňa 22. júla 2008 podal sťažovateľ na okresnom súde proti P. D. (ďalej len „žalovaný“) žalobu „o určenie povinnosti na vypočítanie majetkových podielov z transformácie družstva a vydanie družstevných podielových listov“.

Dňa 24. septembra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. október 2008.

Dňa 24. septembra 2008 súd vyzval žalovaného, aby mu do 17. októbra 2008 zaslal časť transformačného projektu.

Dňa 8. októbra 2008 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní, pričom súhlasil s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

Dňa 22. októbra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd žalobu zamietol.

Dňa 15. decembra 2008 sťažovateľ podal proti rozhodnutiu súdu odvolanie.

Dňa 16. decembra 2008 okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie.

Dňa 19. januára 2009 súd vyzval sťažovateľa, aby dokladoval výšku jeho dôchodku a iných príjmov.

Dňa 31. januára 2009 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok za odvolanie.

Dňa 3. februára 2009 súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či trvá na odvolaní proti uzneseniu zaplatiť súdny poplatok.

Dňa 17. februára 2009 sťažovateľ oznámil súdu, že netrvá na uvedenom odvolaní.

Dňa 20. februára 2009 bol spis doručený Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 5. mája 2009 krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 45/2009 zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 18. mája 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 14. septembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 4. november 2009 na účely opätovného predvolania odporcu pod hrozbou predvedenia a uloženia poriadkovej pokuty s tým, aby na pojednávaní predložil transformačný projekt.

Dňa 28. októbra 2009 sťažovateľ podal návrh na rozšírenie svojej žaloby.

Dňa 4. novembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd pripustil rozšírenie žalobného návrhu. Pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely vyčkania právoplatného ukončenia sporov vedených pod sp. zn. 21 C 68/2008 a sp. zn. 21 C 176/2009.

Dňa 21. decembra 2009 bol spísaný úradný záznam: „*spis 21 C 68808 bol dňa 3. 12. Ukončený rozsudkom: návrh sa zamieta. Spis 21 C 176/09 je na termíne 14/2010.*“

Dňa 7. septembra 2010 okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi, aby v určenej lehote zaplatil súdny poplatok za rozšírený žalobný návrh.

Dňa 21. septembra 2010 sťažovateľ ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 27. september 2010 a súčasne podal odvolanie proti uzneseniu zo 7. septembra 2010.

Dňa 18. októbra 2010 sťažovateľ prevzal výzvu súdu na zdokladovanie svojich príjmov a majetkových pomerov.

Dňa 27. septembra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účely, aby sa sťažovateľ vyjadril k výpočtu majetkového podielu za užívanie pôdy.

Dňa 7. októbra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k výpočtu majetkového podielu za užívanie pôdy, a zároveň mu zaslal *potvrdenie „o osobných a majetkových pomeroch“*.

Dňa 21. októbra 2010 sťažovateľ doručil súdu vyplnené „*potvrdenie*“.

Dňa 8. apríla 2011 súd uznesením č. k. 12 C 171/2008-175 nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Dňa 16. mája 2011 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu súdu z 8. apríla 2011.

Dňa 25. mája 2011 okresný súd opravil svoje uznesenie z 8. apríla 2011 v časti odôvodnenia.

Dňa 28. júna 2011 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému opravnému uzneseniu.

Dňa 14. júla 2011 bol spis doručený krajskému súdu, aby rozhodol o opravných prostriedkoch.

Dňa 2. februára 2012 bol spis vrátený okresnému súdu s rozhodnutím č. k. 4 Co 221/2011-183, ktorým odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu.

Dňa 17. mája 2012 okresný súd zaslal rozhodnutie krajského súdu sťažovateľovi a súčasne ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku.

B. Priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 215/2009

Dňa 10. novembra 2009 podal sťažovateľ žalobu proti P. D. (ďalej len „žalovaný“) o zaplatenie sumy 10 000 Sk s prísl. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 11 C 215/2009.

Dňa 26. novembra 2009 bola daná úprava kancelárii súdu: „*ofotit' návrh zo spisu 12 C 171/08 a pripojiť kópie návrhov z konaní 21 C 68/08 a 21 C 176/09.*“

Dňa 28. januára 2010 bola daná úprava kancelárii: „*pripojiť spis 12 C 171/2008.*“

Dňa 14. septembra 2010 okresný súd uznesením konanie v časti o zaplatenie sumy vypočítanej podľa transformačného projektu schváleného 21. novembra 1992 spolu so 17,6 % ročným úrokom z omeškania od 31. augusta 2005 do zaplatenia zastavil (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 24. januára 2011).

Dňa 21. septembra 2010 súd vyzval sťažovateľa, aby zaplatil súdny poplatok.

Dňa 6. októbra 2010 sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu súdu zo 14. septembra 2010.

Dňa 7. októbra 2010 okresný súd uznesením opravil svoje uznesenie zo 14. septembra 2010 (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 10. novembra 2010).

Dňa 4. októbra 2010 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok.

Dňa 12. októbra 2010 bol spis doručený krajskému súdu, aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľa.

Dňa 13. decembra 2010 bol spis doručený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 17 Co 343/2010, ktorým potvrdil rozhodnutie okresného súdu.

Na č. 1. 30 – bez uvedenia dátumu – je kópia podania sťažovateľa zo spisu sp. zn. 21 C 356/2010 doručeného okresnému súdu, ktorým žiada o spojenie vecí s vecou vedenou pod sp. zn. 12 C 171/2008.

Dňa 3. júna 2011 okresný súd uznesením č. k. 11 C 215/2009-15 zamietol návrh sťažovateľa na spojenie vecí vedených pod sp. zn. 11 C 215/2009 a sp. zn. 12 C 171/2008.

Dňa 28. júla 2011 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu.

Dňa 8. augusta 2011 predsedníčka okresného súdu upozornila zákonného sudcu na povinnosť konať bez zbytočných priet'ahov.

Dňa 12. augusta 2011 bol spis doručený krajskému súdu, aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľa.

Dňa 13. októbra 2011 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 4 Co 262/2011, ktorým bolo sťažovateľovo odvolanie odmietnuté.

Dňa 8. decembra 2011 bola kancelárii daná úprava: „*zaslať žalobu odporcovi na vyjadrenie.*“

Dňa 24. januára 2012 bola kancelárii daná úprava: „*pripojiť spis 12 C 171/2008 a nariadiť pojednávanie na 16. 3. 2012.*“

Dňa 23. februára 2012 odporca požiadal o „*náhradný termín*“ na vyjadrenie k žalobe.

Dňa 16. marca 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 20. apríl 2012.

Dňa 20. apríla 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd uznesením schválil zmier, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. júna 2012.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. ...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 12 C 171/2008 a sp. zn. 11 C 215/2009 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaných konaní nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon, ani predsedníčka okresného súdu nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetných vecí.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvaných konaniach, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutých konaniach k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ neprispel svojim správaním významným spôsobom k priet'ahom v konaniach. Sťažovateľ síce doplňoval a spresňoval svoje žalobné návrhy, avšak využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní síce spôsobuje predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01).

3.1 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 171/2008 a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane krátkodobo, ale aj dlhodobo nečinný, a to konkrétne od 18. mája 2009 do 14. septembra 2009 (štyri mesiace), od 4. novembra 2009 do 7. septembra 2010 (desať mesiacov) a od 21. októbra 2010 do 8. apríla 2011 (päť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne poldruha roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02).

3.2 Rovnako sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 215/2009 a konštatuje, že okresný súd bol aj v danej veci opakovane nečinný, a to konkrétne od 10. novembra 2009 do 14. septembra 2010 (desať mesiacov) a od 13. decembra 2010 do 3. júna 2011 (päť mesiacov). Ani uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne pätnástich mesiacov okresný

súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02).

Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priesťahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože k uvedenej nečinnosti, a teda k priesťahom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania sťažovateľa, ale predovšetkým v dôsledku nečinnosti okresného súdu. Ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných priesťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na objektívne možnosti príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4.1 V záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 171/2008 ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priesťahov.

4.2 Vzhľadom na to, že 20. apríla 2012 okresný súd uznesením schválil zmier, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. júna 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 215/2009 neprichádzalo do úvahy rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 €, ktoré odôvodňoval najmä tým, že *„dlhodobý stav právnej neistoty spôsobuje u mňa veľkú psychickú záťaž následkom čoho som sa musel ambulantne liečiť u psychiatra“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ podal sťažnosť doručенú ústavnému súdu 16. februára 2012 ešte nezastúpený právnym zástupcom. Súčasne s podaním sťažnosti požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 50/2012-9 z 20. marca 2012 nevyhovel sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a odkázal ho na Centrum právnej pomoci.

Sťažovateľ 4. mája 2012 doručil ústavnému súdu plnú moc udelenú advokátke Mgr. R. P. Právna zástupkyňa však okrem predloženia plnej moci a vyčíslenia trov právneho zastúpenia o konanie neprejavila nijaký záujem. Sťažnosť sťažovateľa nespresnila ani na výzvu ústavného súdu, táto musela byť posúdená v pôvodnej podobe.

Ústavný súd 1. júna 2012 vyzval právnu zástupkyňu prostredníctvom jej e-mailovej adresy uvedenej na oficiálnej adrese Advokátskej komory, aby ústavnému súdu doručila ňou koncipovanú sťažnosť. Právna zástupkyňa na výzvu nereagovala. Jej prvé písomné podanie ústavnému súdu bolo doručené až 13. septembra 2012, v ktorom oznámila, že sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní, a vyčísli si trovy konania vo výške 134,79 € za jeden úkon právnej služby (prevzatie zastúpenia a porada s klientom).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nepovažoval za odôvodnené a účelné priznať sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v tomto konaní, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v bode 4 (obdobne II. ÚS 151/06, III. ÚS 68/09, III. ÚS 85/2010, III. ÚS 68/09).

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2012